

Afgewogen keuze voor diuretica bij chemotherapie voor zaadbalkanker

Inleiding	Een veelvoorkomende behandeling van zaadbalkanker (kiemceltumoren) is BEP-5 chemotherapie. Deze bevat cisplatine welke zorgt voor acute nierschade bij 1/3 van de patiënten. Intraveneus vochttoediening is essentieel ter preventie hiervan maar geeft ook hinderlijke klachten en complicaties (hartfalen) waarvoor diuretica (furosemide) geïndiceerd is. Furosemide is echter ook geassocieerd met nefrotoxiciteit met name bij een hogere dosis. Gezien ernstige complicaties weinig frequent lijken bij deze patiëntengroep is het belangrijk onnodig furosemidegebruik en hierbij te verwachten vermijdbare schade te voorkomen.
Doel	Voorkomen van vermijdbare schade bij diureticatoediening in combinatie met BEP-5 chemotherapie bij kiemceltumoren per 1 september 2018.
Methode	Door retrospectief statusonderzoek werd het percentage onnodige furosemide toedieningen bepaald bij alle opnames voor BEP-5 op de afdeling Oncologie van het ... in 2017 (n=51). Onnodig furosemide werd gedefinieerd als: hogere dosering (> 20mg) zonder argumentatie of gebruik zonder klachten. Na een probleemanalyse werden diverse interventies gedaan. In plaats van 2x per dag wegen (8:00 en 20:00) werd nu een gewicht bepaald bij opname en daarna bij klachten waarbij furosemide alleen in overleg met een arts kon worden gegeven. Relevante klachten werden in een protocol verduidelijkt. Na invoering van de interventies vond een nameting plaats over september-december 2018 (n=15).
Resultaten	Het aantal patiënten met furosemidegebruik zonder klachten daalde van 20% naar 7% en het aantal onnodig hogere doseringen daalde van 28% naar 21%
Discussie & Conclusie	Na invoering van de interventies was er sprake van minder onnodige diureticatoediening en hierdoor minder kans op vermijdbare schade. De afdeling ervaarde de nieuwe manier van werken als een verbetering doordat overleg meer overdag kon plaatsvinden met als gevolg betere communicatie. Tevens leek het prettiger voor patiënten door eerdere signalering en overleg bij klachten en minder onderbreking van de nachtrust. Idealiter zou vermijdbare schade bepaald zijn door gestandaardiseerde criteria (creatininebepaling). In het kader van dit kwaliteitsproject leek dit echter niet haalbaar. Dat onnodig furosemide gebruik nog niet 100% voorkomen wordt maakt dat verdere monitoring en verbetering wordt aanbevolen.